Talousavaliokunta
TaV@eduskunta.fi

HE 123/2026 vp

Suomen Yrittäjien lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n 2 momentin 12 kohdan ja 9 a §:n kumoamisesta

1. Yleistä esityksen tavoitteista

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi yritys- ja yhteisötietolain 4 §:n 2 momentin 12 kohdan ja 9 a §:n kumoamisesta (”Esitys”). Esityksessä esitetään, että PRH:n tehtävä ns. LEI-tunnisteiden antajana lakkautettaisiin.

Esityksen perusteluiksi on todettu se, että kyseinen tehtävä ei kuulu viranomaisen ydintoimintoihin ja että toiminto tämän vuoksi haluttaisiin poistaa julkisen talouden taseesta.

Suomen Yrittäjät katsoo, että lakkauttaminen ei ole perusteltua yrityksille aiheutuvien kustannusten tai palvelua koskevien markkinoiden kannalta. Esityksessä annettujen tietojen valossa sitä ei voida perustella myöskään julkisen talouden sopeuttamisella tai todellisilla kustannussäästöillä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksessä esitettyjen tietojen perusteella vaikuttaisi selvältä, että PRH:n tarjoama palvelu on ollut yritysten näkökulmasta kilpailukykyinen vaihtoehto. Tästä kertoo sekä PRH:n palvelun markkinaosuus (85 %) että esityksessä esitetty hintavertailu. Näillä perustein PRH:n tehtävä LEI-tunnusten myöntäjänä vaikuttaisi pikemminkin kirittävän markkinoiden kustannuskilpailua kuin vähentävän sitä.

Tällä hetkellä markkinoilla toimii rajallinen määrä yksityisiä palveluntarjoajia, jotka ovat lähes poikkeuksetta ulkomaisia. Esityksessä ei ole esitetty arvioita, missä määrin ehdotettu muutos mahdollisesti lisäisi yksityisten toimijoiden määrää markkinoilla ja millä aikavälillä näitä muutoksia voisi odottaa tapahtuvaksi.

Esityksen mukaan Suomessa on laskentatavasta riippuen 36 000-43 000 yritystä, jotka käyttävät PRH:n palvelua. Mahdolliset vaikutukset koskevat siten laajaa joukkoa yrityksiä.

Esityksen mukaan yrityksille kokonaisuudessaan aiheutuvat jatkuvat kustannukset kasvaisivat vuositasolla arviolta 0,9 miljoonan euron verran. Esitettyä kustannuslisää voidaan pitää merkittävänä nykyiseen verrattuna (n. 1,2 miljoonaa euroa.

Esityksellä ei myöskään saavutettaisi merkittäviä tai edes vähäisiäkään kustannussäästöjä julkisen talouden näkökulmasta, sillä palvelun tuottamisen kustannukset on tähänkin asti katettu yrityksiltä perittävillä maksuilla.

Esityksen mukaan julkiset kustannukset lisääntyisivät kertaluonteisesti arviolta 200 000 euroa johtuen LEI-tunnusten siirrosta. Siirtymällä aiheutettaisiin myös esityksen mukaan ”merkittäviä kustannuksia ja operatiivista kuormitusta finanssialan toimijoille”. Siirtymäkustannuksia yrityksille ei ole arvioitu, tosin Lei-tunnusten siirtojen todetaan olevan yrityksille veloituksettomia.

Esityksessä on arvioitu että LEI -tunnusten antamisesta luopuminen mahdollistaisi LEI-tunnisteiden käsittely- ja asiointijärjestelmän uudistamisesta luopumisen ja tästä syntyisi kertaluontoinen 500 000-600 000 euron säästö. Esityksessä ei toisaalta esitetä, tulisiko kyseinen kulu toteutuessaan joka tapauksessa perittäväksi yrityksiltä osana niiden suorittamia maksuja. Esityksessä ei toisaalta oteta kantaa siihen, toteutuuko kyseinen järjestelmäuudistusta koskeva säästö ylipäätään, jos lain voimaantuloa lykätään vuodelle 2028 tai sen jälkeen. Esityksessä on todettu, että uuden käsittely- ja asiointijärjestelmän olisi tarkoitus olla käytössä vuoden 2027 alusta alkaen (ellei palveluntarjoamisesta luovuta ennen sitä).

Suomen Yrittäjät katsoo, että esityksessä ehdotetaan Suomen kansantaloudelle ylimääräistä noin miljoonan euron vuotuista kustannusrasitetta, joka jakautuu n. 40 000 yritykselle. Ehdotuksen myötä LEI-tunnisteiden ylläpito tulisi siirtymään pääsääntöisesti ulkomaisille palveluntarjoajille, mikä tulisi tarkoittamaan vuosittaista noin kahden miljoonan euron arvonlisän siirtymistä pois Suomesta. Lisäksi siirtymästä aiheutuisi noin 200 000 euron kertaluontoinen kulu julkiselle taloudelle sekä tarkemmin määrittelemätön merkittävä kustannus suomalaisille finanssialan toimijoille. Suomen Yrittäjät katsoo, että esityksessä ei ole esitetty hyötyjä, jotka ylittäisivät nämä kielteiset taloudelliset vaikutukset.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Antti Turunen
asiantuntija

Atte Rytkönen-Sandberg
johtaja